

21/2002. (IV. 25.) KöViM rendelet

a víziközművek üzemeltetéséről

A vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény 45. §-a (8) bekezdésének a) pontjában kapott felhatalmazás alapján - az érdekelt miniszterekkel egyetértésben - a következőket rendelem el:

Általános rendelkezések

1. § (1) A rendelet hatálya a közüzemi ivóvíz-szolgáltató és szennyvízelvezető, -tisztító művek (a továbbiakban együtt: víziközművek) üzemeltetőjére terjed ki.

(2) A víziközmű üzemeltetőjének gondoskodnia kell olyan szervezett munkarendről, ügyeleti, készenléti szolgálatról, amely a folyamatos, megbízható szolgáltatáson túl lehetővé teszi, hogy hiba felmerülése esetén azonnal be tudjanak avatkozni az üzemi és környezeti károk elhárítása vagy mérséklése és a szolgáltatás mielőbbi helyreállítása érdekében.

(3) Víziközmű üzemeltetésével összefüggő - az e rendelet 1. számú mellékletében megjelölt - feladatokat az ugyanott meghatározott képesítéssel rendelkező személy végezhet.

(4) A víziközmű üzemeltetésével kapcsolatos munkakörökben csak a munkaköri, illetve higiénés alkalmasság vizsgálatáról szóló külön jogszabály alapján alkalmasnak minősített személyek foglalkoztathatók, átmeneti helyzetben vagy üzemeltető váltás esetén is.

(5) Víziközművek üzemeltetőjének kell gondoskodni arról, hogy a 2. és 3. számú mellékekben előírt adatgyűjtés megvalósuljon.

2. § E rendelet alkalmazásában

a) *üzemeltető*: az a gazdálkodó szervezet, költségvetési, illetőleg önkormányzati intézmény, amelyet az állam vagy az önkormányzat többségi részesedésével üzemeltetés céljára alapított, illetve az a társaság, amelynek az állam, illetőleg az önkormányzat az üzemeltetés gyakorlásának időleges jogát koncessziós szerződés keretében átengedi;

b) *víziközmű*:

ba) egy vagy több település közműves vízellátását (a víztermelést, az ehhez kapcsolódó vízbázisvédelmet, a vízkezelést, a tárolást, a vízszállítást, a vízelosztást) szolgáló,

bb) a közműves szennyvízelvezetést, illetve -tisztítást szolgáló, egységes rendszert alkotó (szennyvizek összegyűjtését, elvezetését, tisztítását, a tisztított szennyvizek és szennyvíziszapok továbbvezetését, elhelyezését szolgáló műtárgyak összessége és azok kiegészítői, így például berendezései, tartozékai) műszaki létesítmény;

c) *vízmű*: a település közműves ivóvízellátását szolgáló víztermelő, vízkezelő, -tároló, -elosztó létesítmények és berendezések összessége;

d) *szennyvízelvezető, szennyvíztisztító mű*: a település házi, közintézményi, ipari és mezőgazdasági szennyvizeinek, továbbá egyesített rendszer esetén a csapadékvíz (a továbbiakban együtt: szennyvíz) összegyűjtésére, elvezetésére és tisztítására szolgáló létesítmény és azok tartozékai (szennyvízelvezető hálózat, átemelők és szennyvíztisztító telepek/művek, a tisztított szennyvíz és szennyvíziszap elvezetését, elhelyezését szolgáló műtárgyak, valamint berendezések, elzáró szerkezetek, torkolati művek);

e) *vízműüzemeltetés*:

ea) a folyamatos víztermelés, a vízbázisvédelem, a vízkezelés, a vízszolgáltatás, a fenntartás, a hibaelhárítás, az ügyelet,

eb) a vízszolgáltatással kapcsolatos egyéb tevékenység, így különösen: a közszolgáltatás igénybevételével járó - külön jogszabályban meghatározott - feltételek vizsgálata, a vízkorlátozási terv kidolgozása, a vízmérők leolvasása és hitelesítése, a közüzemi díj számlázása és beszedése,

ec) az üzemeltetéssel összefüggő nyilvántartás és adatszolgáltatás,

ed) a vízminőség rendszeres vizsgálata;

f) *szennyvízelvezető, -tisztító mű üzemeltetése*:

fa) a folyamatos szennyvízelvezetés, a szennyvíztisztítás, a tisztított szennyvíz elvezetése és elhelyezése, mennyiségének és minőségének mérése a vonatkozó előírások szerint, a keletkezett szennyvíziszapok kezelése és elhelyezése, a hibaelhárítás, az ügyelet vagy készenlét,

fb) a szennyvízelvezetéssel és -tisztítással kapcsolatos egyéb tevékenység, így különösen: a közszolgáltatás igénybevételével járó - külön jogszabályban meghatározott - feltételek vizsgálata, a közüzemi díj számlázása és beszedése,

fc) a szennyvízelvezető műbe bebocsátott szennyvíz szennyezőanyag tartalmának rendszeres vizsgálata,

fd) az üzemeltetéssel összefüggő nyilvántartás és adatszolgáltatás;

g) *hasznosított vízbázis*: vízkivételi művek által igénybe vett, felszíni vagy felszín alatti - azonos vízkészlet-típushoz tartozó - térrész és az onnan kitermelhető vízkészlet a vízbeszerző létesítményekkel együtt;

h) *üzemeltetési szabályzat*: az üzemeltető által működtetett víziközmű létesítmények összességének üzemeltetésére vonatkozó műszaki előírás;

- i) üzemeltetési utasítás:* egy adott létesítmény üzemeltetésére vonatkozó műszaki előírás;
- j) felszín alatti vízkivételi mű:* a felszín alatti víz termelésére szolgáló vízilétesítmény (így például ásott vagy fúrt kút, forrásfoglalás, galéria, vízakna, szivornya);
- k) védett vízkivételi mű:* az igénybe vett vízkészlet termelt vizében mért trícium koncentráció kisebb mint 0,2 Bq/l (1,6 TU);
- l) nem védett felszín alatti vízkivételi mű:* minden talaj-, karszt- és partiszűrészű vízkészletet igénybe vevő felszín alatti vízkivételi mű, továbbá azon a rétegvízkészletet igénybe vevő vízkivételi mű, amely termelt vizében mért trícium koncentráció nagyobb mint 0,2 Bq/l (1,6 TU);
- m) alapállapot vizsgálat:* felszín, illetve felszín alatti vízkivételi műveknél a vízkivételi mű védettségétől függően változó részletességű, a vízjogi engedélyben előírt vízminőségi vizsgálat;
- n) rendszeres alapvizsgálat:* felszíni, illetve felszín alatti vízkivételi műveknél a rendelet 3. számú melléklete szerinti (A) és (B) jelű komponenskörre kiterjedő vízminőségi vizsgálat;
- o) ellenőrző vizsgálat:* felszíni, illetve felszín alatti vízkivételi műveknél a rendelet 3. számú melléklete szerinti (E) és (B) jelű komponenskörre kiterjedő vízminőségi vizsgálat;
- p) sűrűítő bakteriológiai vizsgálat:* felszíni, illetve felszín alatti vízkivételi műveknél a rendelet 3. számú melléklete szerinti (B) jelű komponenskörre kiterjedő vízminőségi vizsgálat;
- q) nyersvíz gyűjtővezeték:* kútcsoport kútjai összegyűjtött vizét továbbító vezeték;
- r) nyersvíz főgyűjtő vezeték:* nyersvízgyűjtő vezetékek gyűjtővezetéke.

Az ivóvíz-szolgáltató művekre vonatkozó rendelkezések

3. § (1) Az ivóvíz-szolgáltató mű (a továbbiakban: vízmű) szakszerű és biztonságos üzemeltetésével kapcsolatos műszaki, technológiai, biztonságtechnikai és közegészségügyi előírásokat, továbbá az egyes tevékenységek gyakorlásának személyi feltételeit üzemeltetési szabályzatban kell meghatározni.

(2) Az üzemeltetési szabályzatot és az üzemeltetési utasítást a területileg illetékes vízügyi felügyelet, illetve az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat (a továbbiakban: ÁNTSZ) területileg illetékes megyei intézetének előzetes egyetértésével az üzemeltető készíti el.

(3) Az üzemeltetési szabályzat tartalmazza különösen

- a) az üzemeltetésre,
- b) a technológiai folyamatokra,
- c) az időszakos ellenőrzésekre és vizsgálatokra, az üzemi adatok rögzítésére és értékelésére,
- d) a vízbázisvédelmi feladatok ellátására,
- e) a hatóság által előírt környezetvédelmi feladatok ellátására,
- f) a személyi feltételekre,
- g) az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzésre vonatkozó más jogszabályok előírásai érvényesítését szolgáló szabályokat.

(4) A (3) bekezdés c) pontjában említett vizsgálatok szabályozása a víznyerés helyén, a vízkezelési technológia különböző pontjain, a hálózatra táplálás helyén, valamint a vízelosztó rendszerek hálózati (fogyasztói) pontjain

- a) a vizsgálatok gyakorisága,
  - b) a vizsgálandó fizikai, kémiai és biológiai összetevők,
  - c) a vizsgálandó minták száma
- meghatározására terjed ki.

4. § (1) A vízmű üzemeltetőjének hozzáférhető helyen kell tartania:

- a) a műtárgyakra és berendezésekre vonatkozó dokumentációkat, kezelési, karbantartási utasításokat, a magyar nyelvű gépkönyveket;
- b) munkavédelmi és érintésvédelmi bizonylatokat;
- c) műszaki átadási és üzembe helyezési jegyzőkönyveket;
- d) a geodéziai felméréseket, hidrológiai, hidrogeológiai adatokat, észleléseket rögzítő dokumentumokat, a közművek egyeztetett hálózati térképeit;
- e) az igénybe vett vízkészletre vonatkozó, valamint a termelt és a szolgáltatott víz mennyiségét és minőségét rögzítő adatokat;
- f) az alkalmazott technológiák leírását, a használt vegyszerek alkalmazhatóságának bizonylatát;
- g) a vízmű, illetve az önálló vízilétesítmény vízjogi üzemeltetési engedélyét, és amennyiben az kötelezően előírt, a környezetvédelmi engedélyt;
- h) az üzemeltetési szabályzatot.

(2) A vízmű üzemeltetőjének az (1) bekezdésben foglaltakat is figyelembe véve üzemeltetési utasítást kell készíteni.

5. § (1) A vízmű üzemeltetője gondoskodik arról, hogy a víz termelését, kezelését, szállítását szolgáló építmények, műtárgyak, gépészeti, elektromos, irányítástechnikai berendezések, vízminőség-ellenőrző műszerek rendeltetésszerűen és szakszerűen működjenek, a vízbázis vizét és a már kitermelt vizet szennyeződés ne érje, valamint, hogy a szolgáltatott (felhasználásra kerülő) víz minősége megfeleljen a közegészségügyi előírásoknak, az ivóvízminőségű vízre vonatkozó jogszabályokban előírt fizikai, kémiai, biológiai, bakteriológiai követelményeknek.

(2) Ha a vízminőség nem felel meg az (1) bekezdésben megjelölt követelményeknek, erről az üzemeltető - az üzemeltetési szabályzatban előírt módon - haladéktalanul értesíti a fogyasztókat, az érintett önkormányzatot (önkormányzatokat) és a vízügyi felügyeletet, továbbá az ÁNTSZ illetékes megyei intézetét is, amely az üzemeltetés további feltételeiről határoz.

(3) Ha a víz minőségének megváltozása műszaki hibát valószínűsít, akkor azt haladéktalanul meg kell állapítani, és egyidejűleg a hibaelhárítást meg kell kezdeni.

(4) A hiba elhárítása után csak akkor szabad a vízművet (annak érintett egységét) üzembe helyezni, ha a vízjogi engedélyben, illetve más rendelkezésekben meghatározott feltételek maradéktalanul teljesülnek. Ha a víz szennyezettsége (fertőzöttsége) valószínűsíthető, az ÁNTSZ az újbóli üzembe helyezés feltételéül szabhatja a vízminőség-ellenőrző vizsgálatok kedvező eredményét.

6. § (1) Az üzemeltető köteles a hasznosított vízbázis vizét és az általa termelt, illetve hálózatba juttatott ivóvíz fizikai, kémiai, bakteriológiai (szükség szerint biológiai, toxikológiai) minőségét rendszeresen ellenőrizni vagy ellenőriztetni. Az ellenőrzés - a víz folyamatos fertőtlenítése esetén - kiterjed a fertőtlenítés hatásosságának, az aktív klór koncentrációjának mérésére is.

(2) A fogyasztói pontokon végzendő vízminőség-ellenőrzések módszerét, gyakoriságát, helyét, valamint a vizsgálandó jellemzők kiválasztását külön jogszabály előírásai alapján kell végrehajtani.

(3) Az üzemeltető köteles a víz minőségét valamennyi üzemelő és ideiglenesen üzemben kívül helyezett vízkivételi műnél, és a vízkezelés során is ellenőrizni. A vizsgálatok gyakoriságát és tartalmát (így például az összetevők, komponensek körét) az üzemeltetői szabályzatban és az üzemeltetői utasításban egyaránt rögzíteni kell. Az adatokat nyilván kell tartani. A mért adatok nyilvántartásáról a közlekedési és vízügyi miniszter a minisztérium hivatalos lapjában tájékoztatót tesz közzé.

(4) A vízkezelés során végzendő vizsgálatokra vonatkozó, az üzemeltetési szabályzatban rögzítendő vizsgálati tervnek alkalmasnak kell lennie a technológia irányításához és ellenőrzéséhez szükséges adatok szolgáltatására és rögzítésére. A vizsgálati tervet a területileg illetékes megyei ÁNTSZ intézettel jóvá kell hagyatni.

(5) Az üzemeltető köteles a (3) bekezdésben megjelölt vízkivételi műnél legalább 6 évenként - a (6) bekezdés figyelembevételével - alapállapot-vizsgálatot, továbbá évente rendszeres alapvizsgálatot, a (7) bekezdés szerinti gyakorisággal ellenőrző vizsgálatot, a (8) bekezdés szerinti gyakorisággal sűrítő bakteriológiai vizsgálatot végezni, és a vizsgálati eredményeket minden tárgyévét követő március 31-ig az illetékes környezetvédelmi és vízügyi igazgatósághoz eljuttatni.

(6) Több felszín alatti vízkivételi művel rendelkező vízbázis esetén az első alapállapot-vizsgálatot, továbbá rétegvízbázisok esetében tríciumvizsgálatot, minden üzemelő és ideiglenesen üzemben kívül helyezett vízkivételi műnél el kell végezni. A tríciumvizsgálatokat 6 év múlva meg kell ismételni. Az ismételt alapállapot-vizsgálatokat csak azoknál a műveknél szükséges elvégezni, melyeket a hatáskörrel rendelkező hatóságok bevonásával az illetékes vízügyi felügyelet erre kijelöl. A kijelölt felszín alatti vízkivételi művek köre legalább a következőket magába kell foglalja

- a) a legnagyobb víztermeléssel jellemzett,
- b) a legnagyobb vízutánpótlódás irányába eső szélső,
- c) a sérülékenységre szempontjából leginkább veszélyeztetett

vízkivételi mű.

(7) Az ellenőrző vizsgálatok gyakorisága nem lehet kevesebb mint

- a) folyóvízből történő vízkivétel esetén naponta egy,
- b) Balatonból történő vízkivétel esetében hetente két, víztározók esetében hetente egy,
- c) nem védett vízkivételi mű esetében a rendszeres alapvizsgálatot követő félévben egy,

d) a gáztalanításon és fertőtlenítésen túlmenő vízkezelés esetében, továbbá az 5000 m^3 /napnál nagyobb kapacitású vízműveknél a hálózati betáplálási pontokon havonta egy vizsgálat.

(8) Az ellenőrző vizsgálatok közötti időszakokat bakteriológiai vizsgálatokkal szükséges sűríteni. A bakteriológiai vizsgálatokat

a) nem védett felszín alatti vízkivételi (művel) művekkel rendelkező 5000 m^3 /nap összkapacitás alatti vízműveknél a nyersvíz főgyűjtővezetéken, az ennél nagyobb kapacitású vízműveknél az egyes kútcsoportok nyersvíz gyűjtővezetékein legalább negyedévente,

b) védett felszín alatti vízkivételi (művel) művekkel rendelkező 5000 m^3 /nap összkapacitás alatti vízműveknél a nyersvíz főgyűjtővezetékén, az ennél nagyobb kapacitású vízműveknél a nyersvíz gyűjtővezetékein legalább félévente,

c) a gáztalanításon és fertőtlenítésen túlmenő vízkezelés esetében, továbbá az 5000 m^3 /napnál nagyobb kapacitású vízműveknél a hálózati betáplálási pontokon legalább kéthetenként el kell végezni.

(9) Az ellenőrző és bakteriológiai vizsgálatok során a korábban mért adatoktól jellemzően eltérő értékek mérésekor a vizsgálatot soron kívül meg kell ismételni, és az eltérés okát vizsgálni kell.

(10) Haladéktalanul el kell készíteni az észlelt problémák feltárását és a további biztonságos ivóvízellátást biztosító részletes vizsgálati tervet az alábbi esetekben:

a) ha a fogyasztói pontokon, a külön jogszabály szerinti vizsgálatok adatai vagy egyéb helyről származó információk alapján várható a vízkivételi műnél nem vizsgált jellemző megjelenése;

b) ha a vízkivételi műnél, továbbá bármely, a vízmű üzemeltetésével kapcsolatos vízminőségi vizsgálat (így például a figyelőkutak vizsgálata, a vízutánpótlódás területén lévő szennyezés, illetve valószínűsíthető szennyezettség) alapján várható a külön jogszabály szerinti kockázatos anyag(ok) megjelenése vagy határértéket megközelítő, illetve meghaladó koncentrációja.

(11) A vizsgálati tervnek tartalmaznia kell a vizsgálandó pontokat, komponenseket és azok gyakoriságát. A tervet az üzemeltetési utasításhoz annak módosításával és a szükséges intézkedések kezdeményezésével kell csatolni.

(12) Védett felszín alatti vízkivételi mű esetében az alapállapot-vizsgálat keretében

a) a rendelet 3. számú melléklete szerinti (A) és (K) jelű komponenseket,

b) amennyiben a fenol index értéke 10 mikrogramm/liternél nagyobb, akkor a rendelet 3. számú melléklete szerinti (F) jelű komponenseket is,

c) amennyiben a mért AOX érték 20 mikrogramm/liternél nagyobb, akkor a rendelet 3. számú melléklete szerinti (PCB) és (HS) jelű komponenseket is,

d) amennyiben a mért UV olaj index nagyobb, mint 10 mikrogramm/liter, akkor a rendelet 3. számú melléklete szerinti (SM) jelű táblázat komponenskörét is mérni kell.

(13) A felszíni és a nem védett felszín alatti vízkivételi művek esetében az alapállapot-vizsgálatot a (11) bekezdésben foglaltakon kívül ki kell terjeszteni e rendelet 3. számú melléklete szerinti (P) jelű komponensekre is.

(14) Kutakból történő vízkivételnél a mintavételi és fontosabb műszaki adatokat e rendelet 4. számú mellékletében foglalt (M) jelű adatlap szerinti jegyzőkönyvben kell rögzíteni.

(15) A vízkivételi mű(vek) sérülékenysége szerinti kategorizálását, illetve annak változását az üzemeltetési szabályzat rögzíti.

(16) Az (5) bekezdés szerint elvégzett vizsgálatok dokumentálása és adatszolgáltatása az eredeti laboratóriumi vizsgálati eredménylapok fénymásolatának beküldésével történik. Az adatszolgáltatás nyomtatványon vagy számítógépes adathordozón teljesíthető.

(17) A felszín alatti vizet termelő vízmű üzemeltetője köteles a kitermelt víz mennyiségét, kutankénti üzemi vízhozamát és üzemi víz(nyomás)szintjét, nyugalmi víz(nyomás)szintjét és a termelt víz hőmérsékletét legalább havi gyakorisággal mérni, és az adatokat a tárgyévét követő március 31-ig az illetékes környezetvédelmi és vízügyi igazgatósághoz eljuttatni. Az első adatszolgáltatás ideje 2006. március 31.

(18) A figyelő-, tartalék és üzemben kívüli kutak esetében a hatóság által előírt gyakorisággal, de legalább évente egy alkalommal a nyugalmi víz(nyomás)szint mérését is el kell végezni.

7. § (1) A fogyasztó által bejelentett, a szolgáltatott víz minőségével kapcsolatos kifogás esetén - ha annak oka még nem ismert - az ellenőrzést haladéktalanul el kell végezni, és amennyiben a kifogás alapos, az 5. §-ban foglaltak szerint kell eljárni.

(2) A közüzemi ivóvíz-szolgáltatáshoz szükséges üzemviteli laboratóriumi vizsgálatokról az üzemeltető saját vagy megbízott laboratórium útján gondoskodik.

(3) A minőség-ellenőrzést szolgáló vizsgálatok végzésére csak a külön jogszabály szerint alkalmasnak elfogadott laboratórium jogosult.

(4) Saját laboratórium esetén a vizsgálatok tárgyi feltételeinek biztosításáról, így legalább két laboratóriumi helyiség kialakításáról, az előírt műszerek, felszerelések meglétéről, a vizsgálatot végző személyek számára a vonatkozó műszaki előírások hozzáférhetőségéről az üzemeltetőnek gondoskodnia kell.

(5) A szolgáltatott ivóvíz minőségének elbírálásához szükséges vizsgálati programmal kapcsolatos esetleges vitában az ÁNTSZ területileg illetékes megyei (fővárosi) intézete álláspontja az irányadó.

(6) Saját laboratórium esetén üzemeltetőnek a laboratóriumi munka megbízhatóságának ellenőrzésére olyan belső vizsgálati rendszert kell működtetnie, amely alkalmas a vizsgálati minták azonosítására, a vizsgálati módszerek belső ellenőrzésére, az eszközök és műszerek karbantartásának, továbbá a vizsgálati eredményeknek az ellenőrzésére és nyilvántartására. A rendszer működtetéséért a laboratórium vezetője a felelős.

Szennyvízelvezető és -tisztító művekre vonatkozó rendelkezések

8. § (1) A szennyvízelvezető és -tisztító mű (a továbbiakban együtt: szennyvízelvezető mű) szakszerű és biztonságos üzemeltetésével kapcsolatos műszaki, technológiai, biztonságtechnikai, közegészségügyi, környezet- és természetvédelmi előírásokat, továbbá az egyes tevékenységek gyakorlásának személyi feltételeit üzemeltetési szabályzatban kell meghatározni.

(2) Az üzemeltetési szabályzat készítésére a 3. § (2) bekezdésének rendelkezése az irányadó azzal, hogy az üzemeltetési szabályzat kiadásához szükséges a területileg illetékes környezetvédelmi hatóság vagy a területileg illetékes természetvédelmi hatóság egyetértése is. A szabályzat tartalmára a 3. § (3) bekezdésében foglaltakat kell megfelelően alkalmazni.

9. § A szennyvízelvezető mű üzemeltetőjének rendelkeznie kell a 4. § a)-c) pontjaiban leírtakkal, valamint

a) a geodéziai felméréseket rögzítő dokumentumokkal, közműegyveztetett hálózati térképekkel;

b) a beérkező szennyvíz, illetve a tisztított szennyvíz mennyiségét és minőségét is rögzítő vizsgálati adatokkal;

c) a vízjogi üzemeltetési engedéllyel.

10. § (1) A szennyvízelvezető mű üzemeltetője az üzemeltetési vízjogi engedélyben foglaltaknak megfelelően gondoskodik a szennyvízelvezető műbe bebocsátott szennyvíz - egyesített rendszer esetén a szennyvíz és a csapadékvíz - elvezetéséről, kezeléséről és ártalommentes elhelyezéséről.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott feladatok ellátása során az üzemeltető gondoskodik annak ellenőrzéséről, hogy a szennyvízelvezető műbe csak a külön jogszabályban előírt, olyan összetételű - szükség szerint előtisztított - szennyvizet vezessenek be, amelynek tisztítására a mű rendeltetésszerű működés mellett alkalmas, állagára nem káros, és az ott dolgozók egészségét, testi épségét nem veszélyezteti.

(3) A szennyvíztisztító művet (műtárgyak berendezéseit) úgy kell üzemeltetni, hogy kiépítési jellemzőinek megfelelő mértékben alkalmas legyen az összegyűjtött szennyvíz előírt mértékű tisztítására, elégítse ki a biztonságtechnikai, környezet- és természetvédelmi követelményeket. A keletkező szennyvíziszap, rácsszemét és homok üzemszerű eltávolításánál az üzemeltetőnek gondoskodnia kell arról, hogy a szállítás és az elhelyezés a környezeti elemekben csak a határértékeknek megfelelő környezetterhelést eredményezzen.

(4) A szennyvízelvezető mű üzemeltetését szolgáló berendezések, műszerek folyamatos működéséről és fenntartásáról az üzemeltetőnek kell gondoskodnia. E feladat elvégzésére megfelelő szakképzettséggel rendelkező személlyel, illetőleg szervezettel megállapodást köthet.

11. § (1) A szennyvízelvezető mű működésében keletkezett hibák elhárítása során, illetve a karbantartási, javítási vagy átépítési munkák alatt a szennyvíz továbbvezetéséről folyamatosan gondoskodni kell.

(2) A szennyvízelvezető mű üzemeltetésével összefüggő, a környezetet károsító, vagy annak közvetlen veszélyével járó üzemzavart az üzemeltetőnek haladéktalanul be kell jelentenie a területileg illetékes környezetvédelmi hatóságnak, az érintett önkormányzatnak (önkormányzatoknak) és a vízügyi felügyeletnek. Amennyiben a szennyvízelvezető műből kijutó szennyezés emberi egészséget veszélyeztet, az üzemeltetőnek, az ÁNTSZ területileg illetékes intézetét, természetvédelmi védelem alatt álló terület veszélyeztetése esetén a területileg illetékes természetvédelmi hatóságot is értesítenie kell.

(3) Hibaelhárítás, karbantartás után a szennyvízelvezető művet, illetve annak valamennyi érintett egységét a vízjogi üzemeltetési engedélyben, illetve más rendelkezésekben meghatározott műszaki feltételek megléte esetén helyezhető ismételten üzembe.

12. § (1) A szennyvízelvezető műbe bebocsátott, a tisztítás alatt álló, valamint a tisztított szennyvíz és a szennyvíziszap fizikai, kémiai, biológiai, bakteriológiai, szükség szerinti toxikológiai vizsgálatát az üzemeltető végzi vagy végezteti.

(2) A vizsgálat kiterjed a szennyvízelvezető műbe bebocsátott szennyvíz minőségére, a szennyvízelvezető mű megjelölt pontjain történő mintavételekre, a szennyvíztisztító műtárgyak hatásvizsgálatával járó minőség-ellenőrzésre, továbbá az újrafelhasználásra kerülő tisztított szennyvíz és a szennyvíziszap mennyiségi, valamint fizikai, kémiai és biológiai vizsgálatára is. A szennyvíztisztítóba kerülő, illetve onnan továbbvezetett, tisztított szennyvíz vizsgálatát a külön jogszabály szerint kell végrehajtani. A mezőgazdasági felhasználásra kerülő tisztított szennyvíz és a szennyvíziszap vizsgálata keretében a külön jogszabályban előírt vizsgálatokat kell elvégezni.

(3) Mezőgazdasági felhasználásra csak olyan szennyvíz és szennyvíziszap adható át, amelynek minősége megfelel a külön jogszabályban meghatározott minőségi követelményeknek.

(4) A szennyvízelvezetés szolgáltatáshoz szükséges üzemviteli laboratóriumi vizsgálatokról az üzemeltető saját vagy megbízott laboratórium útján gondoskodik. A tisztított szennyvíz, illetőleg szennyvíziszap minőség-ellenőrzését szolgáló vizsgálatok végzésére csak a külön jogszabály által e tevékenységre elismert, illetőleg a környezetvédelmi hatóság által erre alkalmasnak elfogadott laboratórium jogosult.

(5) Az üzemeltető az elvezetett vagy a tisztított szennyvíz minőségében bekövetkezett hátrányos változás észlelésekor az okok felderítése és a minőségromlás megszüntetése érdekében köteles haladéktalanul intézkedni, szükség esetén államigazgatási eljárást kezdeményezni.

(6) A 2000 lakosegyenérték (a továbbiakban: LE) teljesítőképességűnek kell tekinteni minden olyan szennyvíztisztító-telepet, amelynek teljesítőképessége a 200 m^3 /napot meghaladja, kivéve, ha az üzemeltető egy év alatt vett 4 mintával igazolja, vagy büntetőjogi felelőssége mellett nyilatkozik arra nézve, hogy a telep terhelése kisebb, mint 2000 LE, és ezért nem esik az előírás hatálya alá. Ez utóbbi esetben a vízügyi vagy környezetvédelmi hatóság bármikor jogosult ellenőrző mérésre, és ha annak eredménye megismérlés után is azt mutatja, hogy az üzemeltető által az előírás hatálya alá nem tartozónak minősített telep a valóságban az előírás hatálya alá tartozik, a telep vezetőjével szemben szabálysértési eljárást kezdeményez.

(7) A LE-ben kifejezett terhelést az év folyamán a telepre belépő maximális heti terhelés átlaga alapján kell megállapítani, kivéve a rendkívüli (így például intenzív esőzés) esetben előállt helyzetet.

(8) A 2000 LE teljesítőképességnél nagyobb szennyvíztisztító telepen a szennyvíz minőségének az 5 napos biokémiai oxigénigény (BOI₅) alapján történő vizsgálatáról is gondoskodni kell. Az előírt vizsgálati gyakoriság nem lehet kevesebb mint 1 vizsgálat/hét.

13. § (1) A víziközművek üzemeltetésének követelményeire vonatkozó szabályok megtartását a közmű helye szerint illetékes vízügyi felügyelet ellenőrzi.

(2) Jogszabállyal vagy hatósági előírással ellentétes üzemelés esetén - az ellenőrzés megállapításaitól függően - a vízügyi felügyelet köteles:

a) az ellenőrzés eredményéről az üzemeltetőt, valamint a víziközmű tulajdonosát tájékoztatni, egyidejűleg felhívni a hiányosságok megszüntetésére;

- b) a hatáskörébe tartozó ügyben - különösen a vízjogi engedély felülvizsgálatával, módosításával vagy visszavonásával kapcsolatos, illetve hivatalból indított egyéb eljárásban - hatósági jogkörét gyakorolni;
- c) a feltárt hiányosság jellege szerint hatáskörrel rendelkező más szervet megkeresni.

Záró és átmeneti rendelkezések

14. § (1) Ez a rendelet a kihirdetését követő 30. napon lép hatályba, egyidejűleg a víziközművek üzemeltetésének követelményeiről szóló 18/1992. (VII. 14.) KHVM rendelet és a módosítására kiadott 24/1996. (XII. 4.) KHVM rendelet hatályát veszti.

(2) E rendelet hatálybalépésének időpontjában már üzemeltetett vízművek körében a 6. § (3)-(13) bekezdéseiben előírtak végrehajtása csak 2003. január 1. után kötelező.

(3) A 12. § (8) bekezdése szerinti vizsgálatokat az üzemeltető a 200 m³/nap teljesítőképességet meghaladó szennyvíztisztítók körében, a Magyar Köztársaságnak az Európai Unióhoz történő csatlakozásáról szóló nemzetközi szerződést kihirdető törvény hatálybalépésének napjáig a vízügyi felügyelet előírásai alapján köteles végezni.

(4) Méréssel kell megállapítani azokat a mennyiségi és minőségi jellemzőket, amelyeket a vízjogi üzemeltetési engedély előír. A hiányzó mérési feltételek pótlásáról a Magyar Köztársaságnak az Európai Unióhoz történő csatlakozásáról szóló nemzetközi szerződést kihirdető törvény hatálybalépésének napjáig gondoskodni kell.

(5) A 12. § szerinti vizsgálati kötelezettségre vonatkozó rendelkezés hatálybalépése után üzembe helyezett szennyvíztisztító-telepeket érintő vizsgálatokkal kapcsolatos hatósági intézkedéseket a Magyar Köztársaságnak az Európai Unióhoz történő csatlakozásáról szóló nemzetközi szerződést kihirdető törvény hatálybalépésének napjáig lezárt próbaüzem tapasztalatai alapján lehet foganatosítani.

(6) A vízkivételi művek első alapállapot-vizsgálatát a rendelet hatálybalépésekor már üzemelő létesítmények esetében a vízjogi üzemeltetési engedély felülvizsgálata keretében kell elvégezni, amelyet az üzemeltetési utasításban is rögzíteni kell.

(7) a)

b)

(8) E rendelet hatálybalépését követő egy éven belül az üzemeltetési szabályzatot és az üzemeltetési utasítást el kell készíteni.

(9) E rendelet a Magyar Köztársaság és az Európai Közösségek és azok tagállamai közötti társulás létesítéséről szóló, Brüsszelben, 1991. december 16-án aláírt Európai Megállapodás tárgykerében, a megállapodást kihirdető 1994. évi I. törvény 3. §-ával összhangban az Európai Közösségek következő jogszabályaival összeegyeztethető szabályozást tartalmaz:

a) a Tanács a települési szennyvíztisztításról szóló 91/271/EGK irányelve 2. cikkének (6) bekezdésével, 10. Cikkének a működtetésre vonatkozó, 15. cikkének és I. számú mellékletének a szennyvízminőség mérésére vonatkozó előírásaival;

b) a Bizottság 98/15/EK irányelve a Tanács 91/271/EGK irányelvének módosításáról az I. számú mellékletben meghatározott bizonyos követelményekkel kapcsolatban;

c) a Bizottság 93/481/EGK határozata a Tanács 91/271/EGK irányelve 17. cikkének rendelkezései szerinti nemzeti programok bemutatásáról szóló formátumokról.

1. számú melléklet a 21/2002. (IV. 25.) KöViM rendelethez

A víziközmű üzemeltetésének szakmai képesítési előírásai

A) Az ivóvízművek üzemeltetésének képesítési előírásai

Munkakör megnevezése	Felszíni vízbázisra telepített vízművek	Felszín alatti vízbázisra telepített vízművek			
		a vízmű mértékadó kapacitása m ³ /nap			
		10 000 fölött	10 000-3000	3000-500	500 alatt
Területi vagy szakági irányító	Szm 6 M 3, 4, 5, 6	Szm 6 M 3, 4, 5, 6	Szüm 2	Üm 1	-
Vezető diszpécser	Szm 6 M 3, 4, 5, 6 Szüm 2	Szm 6, 9 M 3, 4, 5, 6 Szüm 2	Üm 1	t 2	-
Felszín alatti víztermelőtelep vezetője	-	M 2, 4, 5, 6 Szm 2, 6, 11	Szüm 2	Üm 1	t 2
Hálózati üzemeltetés irányítója, vezetője	Szm 6	Szm 6 M 3, 4, 5, 6	Üm 1, 4	Üm 1, 4 t 2	t 2, 3

Vízkezelő-, valamint felszíni víztermelőtelep vezetője	Szm 6	Szm 6	Szüm 2	Üm 1	t 2 t 4 t 5
Belső vízminőség ellenőrzés vezetője	vegyésmérnök, vegyész, biológus	vegyésmérnök, vegyész	vegyész, vegyészüzem-mérnök	vegyésztechnikus	-

B) Szennyvízelvezető-tisztító művek üzemeltetésének képesítési előírásai

Munkakör megnevezése	10 000 felett	3000-10 000 között	3000 alatt
	a szennyvíztisztító telep mértékadó kapacitása, telep hiánya esetén az átlagos elvezetett szennyvízmennyiség m ³ /nap		
Területi vagy szakági irányító	Szm 6 M 3, 4, 5, 6	Szüm 3, 6 Szüm 5	Üm 1
Vezető diszpécser	Szm 6 M 3, 4, 5, 6 Szüm 3, 6 Szüm 5	Üm 1 Szüm 5	Üm 1
Hálózati üzemeltetés irányító	Szm 6 M 3, 4, 5, 6 Szüm 3, 6 Üm 1	Üm 1, 4	t 3
Tisztítótelep vezető	Szm 6 M 3, 4, 5, 6 Szüm 3, 6 Szüm 5	Üm 1	t 2, 4
Belső vízminőség ellenőrzés irányító	M 3 vegyésmérnök, vegyész, biológus	vegyész-üzem-mérnök	vegyésztechnikus t 4

Az „m” minősítésű állások egyetemi oklevélhez (okl. mérnök) kötöttek.

A vezető állások betöltésének feltétele 2 év szakirányú szakmai gyakorlat.

Víz- és szennyvízminőség-vizsgáló laboratórium vezetője munkakör betöltésének feltétele a szakirányú egyetemi végzettség, csak kémiai vizsgálatokat végző laboratórium esetében a vegyész-üzem-mérnöki képesítés.

A képesítések felsorolásában és az A) és B) táblázatokban nem szereplő, de a műszaki felsőoktatás alapképzési szakjainak képesítéséről szóló 159/1996. (X. 22.) Korm. rendelet szerinti felsőfokú műszaki végzettség és 3 éves szakirányú szakmai gyakorlat egyenértékű a táblázatban szereplő végzettségi szinthez tartozó szakirányú képesítéssel.

A táblázatban jelölt szakirányú képesítések vagylagosak.

Az egyes sorokban az alacsonyabb oszlopszámú szakmai követelmények a magasabb oszlopszámú szakmai követelményeket kielégítik.

Az A) és B) táblázatok első és második sorában meghatározott „területi vagy szakági irányító”, valamint „vezető diszpécser” megnevezésű munkakörök esetében az egyes oszlopokban előírt teljesítményhatárok a dolgozó által irányított valamennyi létesítmény összesített teljesítőképességére vonatkoznak.

Az 1. számú mellékletben alkalmazott jelölések és a hozzá kapcsolódó képesítések

Jele	Képesítés megnevezése
------	-----------------------

Egyetemi szakmérnöki képesítések

Szm 1	Hidrológus és vízgazdálkodási szakmérnök
Szm 2	Hidrogeológus szakmérnök
Szm 3	Közműépítési szakmérnök
Szm 4	Folyami vízépítési szakmérnök
Szm 5	Vasbetonépítési szakmérnök
Szm 6	Vízellátási és csatornázási szakmérnök
Szm 7	Mezőgazdasági vízgazdálkodási szakmérnök
Szm 8	Környezetvédelmi (vízvédelmi ágazatos) szakmérnök
Szm 9	Vízgépészeti szakmérnök

Szm 10	Mérnöküzemeltető vagy gazdasági mérnök
Szm 11	Mérnökgeológiai szakmérnök <i>Egyetemi képezések</i>
M 1	Hidrológus, hidrológus mérnök
M 2	Hidrogeológus, hidrogeológus mérnök
M 3	Víz- és szennyvíztechnológus mérnök
M 4	Vízépítő mérnök
M 5	Általános mérnök
M 6	Építő (nem vízépítő) mérnök

Szaküzemeltetői (főiskolai szakmérnöki) képezések

Szüm 1	Vízépítő szaküzemeltető
Szüm 2	Vízellátási szaküzemeltető
Szüm 3	Csatornázási szaküzemeltető
Szüm 4	Mezőgazdasági vízgazdálkodási szaküzemeltető
Szüm 5	Környezetvédelmi (vízügyi ágazatos) szaküzemeltető
Szüm 6	Közműfenntartási szaküzemeltető
Szüm 7	Vízgépészeti szaküzemeltető

Üzemeltetői (főiskolai mérnöki) képezések

Üm 1	Vízellátási és csatornázási (települési vízgazdálkodási) üzemeltető és vízellátási, csatornázási szakirányú építőmérnök
Üm 2	Mezőgazdasági (területi) vízgazdálkodási üzemeltető
Üm 3	Öntözési és meliorációs üzemeltető
Üm 4	Mélyépítő üzemeltető <i>Technikusok</i>
t 1	Települési vízgazdálkodási technikus (ide sorolandó: vízmesteri oklevél és vezető technikus oklevél is)
t 2	Telepi vízgazdálkodási technikus (ide sorolandó: telepkezelői tanfolyami végzettséget igazoló okmány)
t 3	Vízépítő technikus (ide sorolandó a híd, vízmű technikus oklevél is)
t 4	Víz- és szennyvíztechnológus technikus
t 5	Vízgépészeti technikus
t 6	Tervező, szerkesztő technikus
t 7	Vízrajzi kutatási technikus
t 8	Vízútépítő technikus
t 9	Ipari vízgazdálkodási technikus

Továbbá az egyenértékűnek minősülő képezések.

2. számú melléklet a 21/2002. (IV. 25.) KöViM rendelethez

3. számú melléklet a 21/2002. (IV. 25.) KöViM rendelethez

Vízivételi műveknél végzendő kémiai és bakteriológiai vizsgálatok

<i>Ellenőrző kémiai vizsgálatok</i>	E
fajlagos elektromos vezetőképesség	μS/cm
ammónium	mg/l
nitrát	mg/l
nitrit	mg/l
KOI _{ps}	mg/l
klorid	mg/l
<i>Bakteriológiai vizsgálatok</i>	B
E. coli	
telepszám 22 °C-on	
coliform bakt.	
<i>Rendszeres alap kémiai vizsgálatok</i>	A

fajlagos elektromos vezetőképesség	μS/cm
pH	
nátrium	mg/l
kálium	mg/l
kalcium	mg/l
magnézium	mg/l
vas	mg/l
mangán	mg/l
ammónium	mg/l
klorid	mg/l
szulfát	mg/l
hidrogénkarbonát	mg/l
karbonát	mg/l
nitrát	mg/l
nitrit	mg/l
összes keménység	CaO/mgl
lúgosság (m)	mg ekv./l
lúgosság (p)	mg ekv./l
kémiai oxigénigény (KOI _{ps})	mg/l
összes cianid	μg/l
arzén	μg/l
<i>Kiegészítő kémiai vizsgálatok</i>	K
fluorid	mg/l
oldott oxigén	mg/l
foszfát	mg/l
anionaktív detergens	mg/l
fenol index	μg/l
AOX	μg/l
antimon	μg/l
arzén	μg/l
bór	μg/l
higany	μg/l
kadmium	μg/l
króm	μg/l
nikkel	μg/l
ólom	μg/l
réz	μg/l
szelén	μg/l
alumínium	μg/l
<i>Fenolok (fenol index eredményétől függően)</i>	F
fenol	μg/l
krezol	μg/l
katechol	μg/l
rezorcín	μg/l
<i>Poliklórozott bifenilek (AOX mérés eredményétől függően)</i>	PCB
7 PCB összesen	μg/l
<i>Halogénezett szénhidrogének (AOX mérés eredményétől függően)</i>	HS
diklór-metán	μg/l
1,1,2-triklór-trifluor-etán	μg/l
2-klór-etanol	μg/l
széntetraklorid	μg/l
1,2-diklór-propán	μg/l
2,3-diklór-propilén	μg/l
2-klóretil-vinil-éter	μg/l
1,3-diklór-propilén	μg/l
1,1,2-triklór-etán	μg/l
1,2-dibróm-etán	μg/l
1,1,2,2-tetraklór-etán	μg/l
cisz1,2-diklór-etilén	μg/l
1,2-diklór-etán	μg/l

kloroform	µg/l
bróm-diklór-metán	µg/l
triklór-etilén	µg/l
dibróm-klór-metán	µg/l
tetraklór-etilén	µg/l
összes klórozott alifás szénhidrogén	µg/l
monoklórfenolok	µg/l
diklórfenolok	µg/l
triklórfenolok	µg/l
tetraklórfenolok	µg/l
pentaklórfenol	µg/l
összes klórfenol	µg/l
klórbenzol	µg/l
diklórbenzolok	µg/l
triklórbenzolok	µg/l
1,2,3,4-tetraklórbenzol	µg/l
pentaklórbenzol	µg/l
hexaklórbenzol	µg/l
klórnaftalin	µg/l
bróm-benzol	µg/l
szumma halogénezett aromás szénhidrogén	µg/l
<i>Peszticidek</i>	P
acetoklór	µg/l
propaklór	µg/l
2,4-D	µg/l
atrazin (Aktinit PK)	µg/l
lindán	µg/l
malation	µg/l
MCPA	µg/l
metil-paration	µg/l
simazin	µg/l
2,4,5-T	µg/l
DDT/DDD/DDE	µg/l
dezetil-atrazin	µg/l
diazinon	µg/l
hexaklórbenzol	µg/l
dezipropil-atrazin	µg/l
endrin	µg/l
forát	µg/l
hexazinon	µg/l
klórpirifosz	µg/l
metribuzin	µg/l
prometrin	µg/l
propazin	µg/l
terbutilazin	µg/l
terbutrin	µg/l
<i>Egyéb szerves mikroszennyezők (UV olaj index eredményétől függően)</i>	SM
benz(b)fluorantén	µg/l
benz(k)fluorantén	µg/l
benz(a)pirén	µg/l
indeno(1,2,3-cd)-pirén	µg/l
benz(ghi)perilén	µg/l
benzol	µg/l
toluol	µg/l
etil-benzol	µg/l
xilolok	µg/l
egyéb alkilbenzol összesen	µg/l
összes alifás szénhidrogén C ₅ -C ₃₆	µg/l

4. számú melléklet a 21/2002. (IV. 25.) KöViM rendelethez

<i>Műszaki és mintavételi adatlap</i>	M
<i>Azonosító adatok</i>	M1
Üzemeltető neve	
Vízjogi üzemeltetési engedély száma	
VIFIR kódszám (ha ismert)	
Település neve	
Helyi megnevezés, kútszám	
Létesítés éve	
Csővezetett kút talpmélysége	m terep alatt
Építéskori kifolyóvíz hőmérséklet	°C
<i>Mintavételi adatok</i>	M2
Mintavétel dátuma	
Vízhozam a mintavételkor	l/perc
Előzetes szivattyúzás során kitermelt víz vagy vízóra állása	liter
Kifolyóvíz hőmérséklet a mintavételkor	°C
Helyszíni elektromos vezetőképesség	μS/cm
Helyszíni pH	
Elemző laboratórium (akkreditálási szám)	